

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžf/20/2012
Identifikačné číslo spisu:	7010234230
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:7010234230.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: INTERFLUG, a.s. v likvidácii, Hlinková 16, Košice, právne zastúpeného Tiborom Pelegrinom, advokátom, Kuzmányho 57, 040 01 Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo SR, Vazovova ul. 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/223/12159-77791/2010/992517-r zo 14. júla 2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/19748/2010-91 zo 16.02.2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/19748/2010-91 zo dňa 16. februára 2012 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného o potvrdení dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zák. č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov, ktorým bol žalobcovi vyrubený ako platiteľovi DPH vyrubený rozdiel DPH za zdaňovacie obdobie IV. štvrťrok 2008 v sume 2.763,12 Eur.

Krajský súd vo svojom rozsudku po preskúmaní obsahu jednotlivých žalobných námietok konštatoval, že pre právne posúdenie veci je prvoradým posúdenie možnosti odpočítania DPH u žalobcu za zdaňovacie obdobie štvrtého štvrťroka 2008 na základe správcom dane neuznanej faktúry č. 2008-K 16 od dodávateľa SERIOUSE s.r.o., Kukučínova 7, Košice, týkajúcej sa kúpy bytu č. 16 a garáže č. 13 v Polyfunkčnom dome Resident na Mlynárskej ulici v Košiciach, a to v právnom kontexte právnych úkonov, ktoré uskutočnili žalobca a spoločnosť SERIOUSE s.r.o. v priebehu roka 2008 vzájomne, ako aj vo vzťahu k manželom D. a C. L.. Rovnako bolo úlohou súdu posúdiť právny význam a dopad finančných a účtovných operácií uskutočnených spoločnosťou SERIOUSE s.r.o. ako predávajúcim (prijatie záloh na kúpu od manželov L. v mesiacoch máj, jún a august 2008) a taktiež žalobou vytýkané

opomenutie postupu uvedeného subjektu podľa § 25 ods. 1, 3 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (oprava základu dane). Dôkazný stav vyplývajúci z obsahu administratívneho spisu týkajúci sa predovšetkým označených skutočností, ale aj ďalších dôkazov zadovážených v priebehu administratívneho konania totiž účastníci konania vyhodnotili odlišne, a to predovšetkým vo vzťahu ku právne kľúčovej otázke týkajúcej sa preskúmvanej veci - momentu vzniku daňovej povinnosti, z ktorého žalobca vyvodil právo na sporný odpočet DPH. Kým žalobca tvrdil, že daňová povinnosť v danej právnej veci vznikla v súlade s ustanovením § 19 ods. 1 zák. č. 222/2004 Z.z. dňom zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností, t. j. 29.12.2008, z čoho vyvodzoval nárok na odpočítanie DPH v zdaňovacom období štvrtý štvrtrok 2008, žalovaný na druhej strane tvrdil, že skutočnosti vyplývajúce z obsahu administratívneho spisu zistené správcou dane, týkajúce sa vzniku daňovej povinnosti, podliehajú právnomu režimu § 19 ods. 4 zákona o DPH, podľa ktorého, ak je platba prijatá pred dodaním tovaru alebo služby, vzniká daňová povinnosť z prijatej platby dňom prijatia platby. Dni prijatia zálohových platieb kúpnej ceny za byt spadali do druhého a tretieho štvrtroka 2008, a preto podľa žalovaného nevznikol žalobcovi nárok na odpočítanie DPH týkajúci sa predmetného prevodu bytu v zdaňovacom období štvrtý štvrtrok 2008. S poukazom na ustanovenie § 49 ods. 1, § 19 ods. 1 a 4, § 8 ods. 1 zák. č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov krajský súd právne analyzujúc skutkový a právny stav veci vyplývajúci z obsahu administratívneho spisu v preskúmvanej veci konštatoval, že u žalobcu neboli splnené právne podmienky pre odpočítanie dane z DPH za zdaňovacie obdobie štvrtý štvrtrok 2008 v rozsahu - sume DPH vyvodenej žalobcom z prevodu vlastníckeho práva k bytu podľa kúpnej zmluvy z 22.12.2008 uzatvorenej žalobcom s predávajúcim SERIOUSE s.r.o.

Krajský súd zhodne s názorom žalovaného správneho orgánu vyvodil predovšetkým z listinných dôkazov tvoriacich súčasť administratívneho spisu - zo zmluvy o uzatvorení budúcej zmluvy z 5.5.2008, príjmových pokladničných dokladov z 5.5.2008, 9.6.2008 a 5.8.2008, zmluvy o postúpení práv a prevzatí záväzkov (bez dátumu), prehlásenia D. L. a C. L. z 22.12.2008, zmluvy o postúpení pohľadávky z 22.12.2008, zmluvy o prevode vlastníctva bytu z 22.12.2008 a faktúry - daňového dokladu (č. 2008-K16 z 29.12.2008) právny záver, že dňom vzniku daňovej povinnosti v súvislosti s nárokom žalobcu na odpočítanie DPH nebol deň 29. december 2008, ale dni úhrad zálohových platieb kúpnej ceny bytu spadajúce do predchádzajúcich zdaňovacích období pre účely dane z pridanej hodnoty. Označené listinné dôkazy predložené žalobcom správcovi dane v administratívnom konaní, podľa názoru súdu jednoznačne nasvedčujú dôvodnosti právnej aplikácie ustanovenia § 19 ods. 4 zákona o DPH v nadväznosti na ďalšie dotknuté ustanovenia zákona o DPH na preskúmvanú právnu vec, a to predovšetkým z nasledovných dôvodov:

Dňa 5.5.2008 uzatvorili SERIOUSE s.r.o. ako budúci predávajúci na jednej strane a D. L. a C. L. ako budúci kupujúci na strane druhej zmluvu o uzatvorení budúcej zmluvy, predmetom ktorej bol budúci prevod vlastníckeho práva k bytu č. 16 a garáže č. 8 nachádzajúci sa v rozostavanej stavbe „Polyfunkčný dom Mlynárska ulica, Košice“. Ako to vyplýva z obsahu príjmových pokladničných dokladov z 5.5.2008, 9.6.2008 a 5.8.2008 vystavených spoločnosťou SERIOUSE s.r.o., budúci kupujúci D. L. zaplatil do pokladne budúceho predávajúceho sumy 1.290.000,-Sk, 1.972.425,-Sk a 3.583.480,- Sk.

Z obsahu samotnej faktúry - daňového dokladu č. 2008-K16 z 29.12.2008 následne vystavenej predávajúcim - SERIOUSE s.r.o. žalobcovi ako odberateľovi priamo vyplýva, že predmetné preddavky z 5.5.2008, 9.6.2008 a 5.8.2008 uvedený subjekt ako dodávateľ žalobcovi zohľadnil ako preddavky kúpnej ceny bytu s príslušenstvom, ktorý sa pôvodne zaviazal odpredať manželom L.. Predávajúci - SERIOUSE s.r.o. podľa obsahu listinných dôkazov zadovážených v daňovom konaní akceptoval prevod práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy z 5.5.2008, ku ktorému došlo dňa 22.12.2008 medzi manželmi L. na jednej strane a žalobcom na strane druhej uzatvorením zmluvy o postúpení práv a prevzatí záväzkov zo zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy a zmluvy o postúpení pohľadávky v sume 6.845.905,-Sk.

Z obsahu administratívneho spisu pritom nevyplýva, že by D. a C. L. ako budúci kupujúci doručili

budúcemu predávajúcemu - SERIOUSE s.r.o. podanie, obsahom ktorého by bolo odstúpenie od zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy z 5.5.2008. Práve naopak, právnymi úkonmi z 22.12.2008 uskutočnenými vo vzťahu k žalobcovi previedli na neho všetky práva a povinnosti vyplývajúce z daného záväzkovo-právneho vzťahu. Spoločnosť SERIOUSE s.r.o. ako budúci predávajúci podpisom kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu z 22.12.2008 so žalobcom ako kupujúcim právne akceptoval všetky zmluvné dojednania medzi žalobcom a manželmi L. z 22.12.2008. Išlo teda podľa názoru súdu jednoznačne o prevod práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy z 5.5.2008 medzi jej pôvodnými účastníkmi na strane kupujúcich a žalobcom a nie o vznik nového originálneho právneho vzťahu medzi žalobcom a spoločnosťou SERIOUSE s.r.o., tak ako to tvrdí žalobca opierajúc sa výlučne o kúpnu zmluvu o prevode vlastníctva k bytu z 22.12.2008. Súd sa preto stotožnil s tvrdením žalovaného správneho orgánu, ktoré vyplýva z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia, ako aj z obsahu prednesu poverenej zástupkyne žalovaného na pojednávaní dňa 2.2.2012, podľa ktorého „ide o jedno zdaniteľné plnenie a vznik jednej daňovej povinnosti a nemožno vzájomne oddeľovať platby uskutočnené v priebehu roku 2008, t.j. v máji, júni, a v auguste 2008 od tých právnych skutočností, ku ktorým došlo v decembri 2008“.

Krajský súd sa preto právne nestotožnil s tvrdeniami žalobcu zdôrazňujúcimi vznik daňovej povinnosti podľa právnych kritérií uvedených v § 19 ods. 1 zákona o DPH berúc do úvahy práve platby zinkasované predávajúcim SERIOUSE s.r.o. od právnych predchodcov žalobcu v danom právnom vzťahu s budúcim predávajúcim a následne predávajúcim, ktoré boli uskutočnené v inom než rozhodnom zdaňovacom období pre vznik práva žalobcu na odpočítanie DPH - štvrtý štvrťrok 2008.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca samostatne odvolanie ešte pred doručením rozsudku krajského súdu jeho právnomu zástupcovi. Samostatným podaním zo 17.2.2012 tiež vzniesol námietku zaujatosti voči predsedovi senátu. Po doručení rozsudku krajského súdu právnomu zástupcovi (16.3.2012) žalobca podal samostatné doplnenie odvolania (21.3.2012), a ďalšie doplnenie odvolania podal 30.3.2012 na základe plnomocenstva z 30.3.2012 právny zástupca žalobcu JUDr. Tibor Pelegrín. Dňa 30.3.2012 bolo krajskému súdu doručené vypovedanie splnomocnenia na zastupovanie pôvodným právnym zástupcom (JUDr. Kostovčíkom). Odvolací súd konštatuje, že odvolanie žalobcu s riadnym právnym zastúpením pre odvolacie konanie bolo súdu doručené v odvolacej lehote.

Podľa žalobcu, ako to uviedol v odvolaní jeho právny zástupca, „závery, výroky a právne názory súdu nekorešponujú s právnymi predpismi, na ktoré prvostupňový súd poukazuje. Súd hlavne opisuje skutočnosti, ktoré nemajú podstatný význam pre predmet sporu, pretože sa týkajú konania osôb a subjektov, ktorí nie sú účastníkmi tohto súdneho konania.“ Rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za chybné a vecne nesprávne. V odvolaní poukazuje na to, že zo strany žalobcu nebol porušený žiaden zákon a súd opieral svoje závery o skutočnosti, na ktoré žalobca nemá žiaden dosah. Z dôvodu nezákonného rozhodnutia prvostupňového súdu bolo preto nutné podať odvolanie a navrhnúť odvolaciemu súdu, aby po prejednaní veci rozhodol tak, že zmení rozhodnutie krajského súdu v Košiciach a zruší rozhodnutie Daňového riaditeľstva SR č. I/223/12159-77791/201/992517-r zo dňa 14. júla 2010 a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca si uplatnil trovy konania a trovy právneho zastúpenia. V bodoch 1 až 12 samostatne podaného odvolania žalobca zopakoval v konaní už uvedené skutkové okolnosti súvisiace s kúpou bytu a uplatnením odpočtu DPH a zdôraznil, že predmetnú nehnuteľnosť kúpil vyslovene iba na vlastné podnikateľské účely, že ako prvý a doteraz ako jediný si uplatnil odpočet DPH za kúpenú nehnuteľnosť - novostavbu - služobný byt, že žalovaný zadržiava jeho finančné prostriedky vo výške 36 111,92 Eur bez právneho titulu, čo považuje za krádež a štát tak získal značný neoprávnený majetkový prospech, pričom prvostupňový súd sa nedôsledne vysporiadal so skutočnosťami významnými pre rozhodnutie, neprihliadol na dôkazy, ktoré potvrdzujú nárok na odpočet DPH za kúpu nehnuteľnosti, ak doteraz SERIOUSE s.r.o. príslušnú DPH za predaj nehnuteľnosti správcovi dane neodviedol. Preto žiadal prvostupňový rozsudok zmeniť tak, že odvolací súd zruší rozhodnutie žalovaného.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadal potvrdenie rozsudku krajského súdu. Nestotožňuje sa námietkou žalobcu ohľadom vzniku daňovej povinnosti u spoločnosti SERIOUSE, s.r.o. dňom povolenia

vkładu do katastra nehnuteľností (29.12.2008), na predmet kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a menovanou spoločnosťou dňa 22.12.2008 a oprávneným odpočítaním dane z pridanej hodnoty žalobcom z faktúry č. 2008-K16 z 29.12.2008. Podľa § 19 ods. 4 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, ak je platba prijatá pred dodaním tovaru alebo služby, vzniká daňová povinnosť z prijatej platby dňom prijatia platby. Vzhľadom ku skutočnosti, že spoločnosť SERIOUSE s.r.o., prijala platby od R. L. (zmluva o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy) pred dodaním nehnuteľností (byt, garáž a spoločné časti domu), v zmysle citovaného ustanovenia zákona, vznikla u nej daňová povinnosť postupne v deň prijatia platieb. Spoločnosť SERIOUSE s.r.o. si túto povinnosť aj splnila a daň z platieb prijatých v dňoch 5.5.2008, 09.06.2008 a 05.08.2008 odvieďla do štátneho rozpočtu v zdaňovacích obdobiach máj, jún a august 2008. Dodaním tovaru vznikla daňová povinnosť v rozsahu tej časti odplaty, ktorá zostáva k úhrade, ak bola odplata poskytnutá preddavkovo v plnej výške, čo je tento prípad, dňom dodania tovaru daňová povinnosť nevzniká. V tomto prípade, v okamihu vzniku daňovej povinnosti, nebol žalobca v zmluvnom vzťahu s platiteľom dane (SERIOUSE, s.r.o.), z ktorého dôvodu si tento nemohol voči žalobcovi, ako platiteľovi dane, uplatniť daň. Platiteľ dane - SERIOUSE s.r.o. (dodávateľ tovaru) bol v zmluvnom vzťahu s manželmi L. (zmluva o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy) a preto daň bola uplatnená voči D. L. a to vystavením jednotlivých faktúr z prijatých platieb na jeho meno. V čase vyhotovenia faktúry č. 2008-K16 z 29.12.2008 a dodaním tovaru (prevod nehnuteľností) spoločnosťou SERIOUSE s.r.o. žalobcovi, u menovanej spoločnosti nevznikla daňová povinnosť (odplata poskytnutá preddavkovo je vyššia ako plná výška odplaty) a teda ani právo na odpočítanie dane z pridanej hodnoty u žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania a dospel jednomyseľne k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP, pričom verejné vyhlásenie rozhodnutia oznámil v súlade s § 156 ods. 3 OSP ako aj na webovej adrese [www. nsud.sk](http://www.nsud.sk).

Odvolací súd v predmetnej veci predovšetkým posúdil dôvodnosť vznesenej námietky zaujatosti voči predsedovi senátu krajského súdu, pričom dospel k záveru, že dôvody námietky zaujatosti neboli konkretizované v súlade s § 14 ods.1 OSP a § 15a ods. 3 OSP v priebehu rozhodovania prvostupňového súdu a to v lehote podľa § 15a ods. 1 OSP. Len zo skutočnosti, že dĺžka konania pred prvostupňovým súdom bola dlhšia a žalobca nebol v konaní úspešný, sama osebe nie je dôvodom pre uznanie vznesenej námietky zaujatosti.

Pokiaľ žalobca vytýka prvostupňovému súdu, že opisuje skutočnosti, ktoré nemajú podstatný význam pre predmet sporu, pretože sa týkajú konania osôb a subjektov, ktoré nie sú účastníkmi súdneho konania, odvolací súd len pripomína, že v správnom súdnictve súd preskúmava zákonnosť rozhodnutia daňových orgánov, ktorým predložil svoje tvrdenia a dôkazy týkajúce sa veci práve žalobca a súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia vychádzal len zo skutkových zistení, ktoré z obsahu daňového konania a spisu daňových orgánov vyplývajú a ktoré sú nesporné. Skutočnosť, že žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre odpočet DPH bola krajským súdom skutkovo a aj právne v dôvodoch jeho rozsudku dostatočne a jednoznačne zdôvodnená. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý na základe žalobcom uvedených žalobných dôvodov nedospel k záveru o nezákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 14.7.2010 v spojitosti s rozhodnutím správcu dane a preto žalobu podľa § 250j ods. 1 OSP dôvodne zamietol. Krajský súd sa podrobne vysporiadal s dôvodmi žaloby, na ktoré odvolací súd odkazuje s tým, že na zhrnutie týchto dôvodov, so zreteľom aj na dôvody odvolania, ktoré sú v zásade zhodné s dôvodmi žaloby, uvádza nasledovné:

V konaní bolo nesporne zistené, že žalobca na základe kúpnej zmluvy z 22.12.2008 (vklad do katastra nehnuteľností povolený 29.12.2008) nadobudol vlastníctvo bytu od spoločnosti SERIOUSE s.r.o. Podľa znenia čl. VIII bod 2 zmluvy „Kúpna cena bola uhradená z prostriedkov, ktoré na základe zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy uhradil predávajúcemu D. L. ... Tento ako budúci kupujúci uzatvoril so spoločnosťou INTERFLUG a.s. (žalobca) dňa 22.12.2008 zmluvu o postúpení práv a prevzatí

záväzkov zo zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy“. Žalobca v uvedenom znení zmluvu podpísal. Z faktúry predávajúceho nepochybne tiež vyplýva, že preddavky na kúpnu cenu boli vyššie ako konečná faktúra, pričom preddavky boli uhradené 5.5.2008, 9.6.2008 a 5.8.2008. Podľa vyjadrenia žalovaného DPH z uvedených platieb bola odvedená do štátneho rozpočtu v zdaňovacích obdobiach máj, jún a august 2008 a odvolací súd nemá dôvod o uvedenej skutočnosti pochybovať, keďže uvedená skutočnosť vyplýva aj zo samotného rozhodnutia správcu dane. Podľa § 19 ods. 4 zák. č. 222/2004 Z.z. o DPH, ak je platba prijatá pred dodaním tovaru alebo služby, vzniká daňová povinnosť z prijatej platby dňom prijatia platby. Skutočnosť, že v uvedených obdobiach mohol predávajúci prijať preddavky na kúpnu cenu len od R. L., je rovnako nesporná. Dňom dodania tovaru (predaja bytu) žalobcovi už daňová povinnosť na DPH nevznikla, keďže odplata poskytnutá preddavkovo bola vyššia ako plná výška ceny bytu. Žalobca žiadnu kúpnu cenu za byt bezprostredne predávajúcemu v decembri 2008 nevyplatil a teda nemohlo vzniknúť ani právo na odpočítanie dane u žalobcu. Žalobca vstúpil do práv a záväzkov R. L., fyzickej osoby, ktorá daň už pred postúpením práv a záväzkov zaplatila predávajúcemu cenu bytu vrátane DPH. Bolo len na žalobcovi, ako uvedenú skutočnosť zaplattenia DPH zväži pri uzatváraní dohody s R. L. o prevode práv a záväzkov, pokiaľ nehnuteľnosť kupoval na podnikateľské účely. Vzájomné usporiadanie vzťahov žalobcu a R. L. však presahuje obsah daňových vzťahov žalobcu a žalovaného pri posudzovaní práva na odpočet DPH podľa § 49 zák. č. 222/2004 Z.z. Rovnako presahuje obsah daňových vzťahov medzi žalobcom a žalovaným aj okolnosť, prečo predávajúci nevystavil pre R. L. dobropis. Pokiaľ žalobca tvrdí, že štát získal neoprávnený majetkový prospech tým, že žalobcovi nevrátil požadovanú DPH, odvolací súd zdôrazňuje, že DPH nebola predávajúcemu zaplattená žalobcom a nebola zaplattená ani v IV. štvrtroku 2008, ale iným subjektom a v iných zdaňovacích obdobiach, na základe legitímnych faktúr.

Z týchto dôvodov podľa § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd prvostupňový rozsudok ako vecne správny s poukazom na dôvody rozsudku krajského súdu a tam uvedené skutkové a právne závery, potvrdil.

Podľa § 250k ods. 1 a contr. žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.